

REGERINGSKANSLIET

Utbildningsdepartementet

2008-03-10

Dagens Industri 08-03-10

Dansk modell stoppar ungas ingenjersflykt

Ingenjörbrist hotar svensk tillväxt och därmed också välfärden. Det behövs krafttag för att Sverige ska få fram fler ingenjörer. Intresset för naturvetenskapliga utbildningar avtar väsentligt, och på tekniska högskolor i landet gapar stolarna tomma. Globaliseringsrådet drar nu i gång en omfattande kampanj för att vända trenden, skriver flera ledamöter av rådet.

Sveriges starka position som industrination är till stor del ett resultat av generationer av duktiga ingenjörer. Nu tar tjänstesektorn över som huvudsaklig bas för ökad sysselsättning, men det innebär inte att behovet av kompetens inom teknik och naturvetenskap kommer att minska, snarare tvärtom.

Tyvärr minskar intresset för att bli ingenjör. Antalet nybörjare på utbildningar till både civil- och högskoleingenjör har gått ner påtagligt de senaste åren. På våra tekniska högskolor står platser tomma och många av de fyllda platserna upptas av studenter som sökt till dessa utbildningar i andra eller tredje hand.

För andra yrkesprogram i högskolan går det i genomsnitt två sökande per plats – för civilingenjörsutbildningen har motsvarande siffra legat på 1,3 de senaste fem åren. Att siffran inte är ännu lägre beror på att det fortfarande finns några få kraftigt översökta program, som arkitektutbildningen.

Högskoleverket har slagit larm om en hotande ingenjörbrist om några år. Många arbetsgivare delar den bedömningen.

Stämmer prognosen hotas den svenska tillväxten och därmed den svenska välfärden.

Sverige har redan i dag brist på ingenjörer redan idag inom vissa sektorer. Tekniktunga branscher, som IT och biomedicin, rapporterar att de växande svårigheterna att rekrytera personal med rätt kompetens i Sverige hämmar deras tillväxt här. En förutsättning för att vi ska få stora kullar av ingenjörer på högskolan är att barns naturliga nyfikenhet och experimentlusta kan vidmakthålls högre upp i åldrarna.

Abstrakta kunskaper som att PH-värde är inversen till en exponentialfunktion kanske inte alltid inspirerar, men att rädda en sjö från försurning är något många tycker är viktigt.

Många goda krafter måste samverka för att risken för ingenjörbrist ska undvikas. Skolorna bör få bättre underlag för att kunna ge rådgivning om ingenjörssyrket. Arbetsgivare har ett ansvar att informera om arbetsmöjligheter. Innehåll i och upplägg av skolornas undervisning behöver säkert också ses över. De inblandade måste vara beredda att göra förändringar på många kanter för att lösa problemet.

Berömvärda insatser har gjorts för att öka intresset för ingenjörssyrket men vi konstaterar att effekten inte varit tillräcklig. Det som krävs är en bred och samordnad satsning. Ett initiativ att inspireras av är kampanjen i Danmark som regeringen, Dansk Industri och Ingenjörsföreningen har dragit i gång. Kampanjen syftar till att förändra bilden av och attityderna till ingenjörssyrkenas möjligheter. Ett inslag är en hemsida, <http://www.go-ing.dk>, med information om ingenjörers lönenivå och jobbmöjligheter, vägledning till blivande studenter samt de olika ingenjörsutbildningarnas innehåll.

Kampanjen har haft effekt. I höstas påbörjade rekordmånga studenter utbildningar inom naturvetenskap och teknik – och de är yngre än de senaste åren. Det är för tidigt att säga om utvecklingen består, men resultatet är intressant.

Det kommer att krävas ett samordnat agerande av många i Sverige för att öka intresset för teknik och naturvetenskap bland våra unga. Många som har valt yrket vittnar om att det är ett av de roligaste jobb man kan ha, med goda möjligheter till bra lön och utveckling. Efter initiativ från Globaliseringsrådet planeras en kampanj liknande den danske här i Sverige. En kampanj räcker inte för att lösa problemet, men den kan dra intresse till frågan och utgöra ett bidrag till lösningen.

Lars Leijonborg
 Anna Ekström
 Carl-Henric Svanberg
 Lena Treschow Torell
 Marcus Wallenberg
 Ledamöter, Globaliseringsrådet